

Statsforvalteren i Innlandet

Vår ref.
24/698 - 9

Deres ref.

Saksbehandler
Birgit Elise ArnegardDato
24.01.2025

Høringsuttalelse - Frivillig vern av skog med endring av verneformål og ny verneforskrift i Jutulhogget - Alvdal kommune

Kommunestyret har i møte 23.01.2025 fattet følgende vedtak 03/25.

Alvdal kommune viser til høringsbrev av 31. oktober 2024 fra Statsforvalteren i Innlandet om forslag til endring av verneformål og ny verneforskrift i Jutulhogget naturreservat. Alvdal kommune har følgende høringsuttalelse:

1. Alvdal kommune støtter avgrensingen av arealet som får endret verneformål, og som skal inkludere skogvern, jf. kart vedlagt høringen.
2. Alvdal kommune tilrår å legge til et punkt i § 3 vernebestemmelser: I forhold til at området fortsatt har kvartærgeologiske verne kvaliteter bør det legges inn en kontroll av masser fra andre steder/utenfor verneområdet (fremmede masser) som eventuelt transporteres inn i forbindelse med eksempelvis vedlikehold av vegger.
3. Alvdal kommune tilrår å spesifisere § 5 a.: På grunn av sårbart fugleliv, jf. verneformålet, foreslås et lavtflyvingsforbud på 300 meter. Det må spesifiseres hva 300 meter over gjelder. Over hva da? Terrenget slik det former seg naturlig, eller en viss høyde? Havnivå, eller nivåer brukt i luftfartøy-fagområdet?
4. Alvdal kommune tilrår å legge til et punkt både i § 6 b. og § 7 c. som gjelder uttransport av felt rovvilt, da felling av store rovdyr er hjemlet i forskriftens § 4 c.
5. Alvdal kommune ønsker å spille inn ønske om å legge forvaltningsmyndighet, iht. § 11, lokalt til allerede eksisterende Sjølen verneområdestyre, da med representanter fra Alvdal. I og med at Jutulhogget strekker seg over to kommuner er det naturlig å legge det til et allerede eksisterende verneområdestyre for å få lokal forankring på sikt. Kommunen mener lokal forvaltning vil gagne verneområdet, og gi en bedre helhet i bruken og vernet av området.
6. Vernestatus kan skape større interesse og bidra til mer besøk og ferdsel. En godt gjennomarbeidet besøksstrategi og god informasjon ut ved alle innfallsporter til naturreservatet vil være viktig og nødvendig, både for å informere om verneformålet, og om vernebestemmelser.
7. Alvdal kommune ved formannskapet, inviterer formannskapet i Rendalen kommune for idemyldring med AGENDA, JUTULHOGGET - VERN OG BESØKSFORVALTNING. Næringsansvarlig i Alvdal og Rendalen tilrettelegger/koordinerer. Gjennomføres innen halvårsskiftet 2025.

Vedlagt ligger også et brev fra Huset Aukrust kommunen mottok ifbm at høringen ble sendt ut til lokale foreninger, lag, bedrifter mm i Alvdal kommune.

Med hilsen

Birgit Elise Arnegard
Rådgiver Landbruk og miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg:
Høringsuttalelse fra Huset Aukrust til ny verneforskrift og utvidet areal i Jutulhogget.pdf

Saksframlegg

Vår ref.: 24/698 - 6	Dato: 07.01.2025	Saksbehandler: Birgit Elise Arnegard
Behandling av saken:		
Saksnr. 03/25	Utvalg Kommunestyret	Møtedato 23.01.2025

Høringsuttalelse - Frivillig vern av skog med endring av verneformål og ny verneforskrift i Jutulhogget - Alvdal kommune

Kortversjon av saken:

Formell oppstartsmelding for arbeidet med utvidelse av eksisterende Jutulhogget naturreservat i Alvdal og Rendalen kommuner i forbindelse med frivillig vern av skog, ble kunngjort den 19. mars 2024 og 19. juni 2024 (tilbud og oppstart i to trinn). Statsforvalteren i Innlandet sendte 31. oktober 2024 ut en høring, "Frivillig vern av skog - verneplan - forslag om vern av tre områder i Innlandet - høring". Et av disse tre områdene i Innlandet omhandler Jutulhogget.

Høringsforslaget kommer med to forslag; endring av verneformål i Jutulhogget naturreservat (Jutulhogget vest) i Rendalen og Alvdal kommuner, med 2865 daa skogvernareal som overlapper med det eksisterende kvartærgeologiske vernet, og forslag til ny verneforskrift for dette arealet.

Forslaget til endring i verneformål og ny verneforskrift er vurdert og Alvdal kommune har følgende høringsuttalelse:

1. Alvdal kommune støtter avgrensingen av arealet som får endret verneformål, og som skal inkludere skogvern, jf. kart vedlagt høringen.
2. Alvdal kommune tilrår å legge til et punkt i § 3 vernebestemmelser: I forhold til at området fortsatt har kvartærgeologiske verne kvaliteter bør det legges inn en kontroll av masser fra andre steder/utenfor verneområdet (fremmede masser) som eventuelt transporteres inn i forbindelse med eksempelvis vedlikehold av veier.
3. Alvdal kommune tilrår å spesifisere § 5 a.: På grunn av sårbart fugleliv, jf. verneformålet, foreslås et lavtflyvingsforbud på 300 meter. Det må spesifiseres hva 300 meter over gjelder. Over hva da? Terrenget slik det former seg naturlig, eller en viss høyde? Havnivå, eller nivåer brukt i luftfartøy-fagområdet?
4. Alvdal kommune tilrår å legge til et punkt både i § 6 b. og § 7 c. som gjelder uttransport av felt rovvilt, da felling av store rovdyr er hjemlet i forskriftens § 4 c.
5. Alvdal kommune ønsker å spille inn ønske om å legge forvaltningsmyndighet, iht. § 11, lokalt til allerede eksisterende Sjølen verneområdestyre, da med representanter fra Alvdal. I og med at Jutulhogget strekker seg over to kommuner er det naturlig å legge det til et allerede

eksisterende verneområdestyre for å få lokal forankring på sikt. Kommunen mener lokal forvaltning vil gagne verneområdet, og gi en bedre helhet i bruken og vernet av området.

6. Vernestatus kan skape større interesse og bidra til mer besøk og ferdsel. En godt gjennomarbeidet besøksstrategi og god informasjon ut ved alle innfallsporter til naturreservatet vil være viktig og nødvendig, både for å informere om verneformålet, og om vernebestemmelser.

Vedlegg

Høringsuttalelse fra Huset Aukrust til ny verneforskrift og utvidet areal i Jutulhogget.pdf	07.01.2025
Høringsbrev - Frivillig vern av skog - verneplan - forslag om vern av tre områder i Innlandet	07.01.2025
Høringsdokument - Verneplan for skog. Høring av forslag om vern av tre områder i innlandet.	07.01.2025
Samlede innspill etter oppstartsmelding	07.01.2025
Kart over endret verneområde.pdf	07.01.2025
Forslag ny verneforskrift vest.pdf	07.01.2025

SAKSOPPLYSNINGER

Kort historikk

«Jutulhogget naturreservat» ble opprettet i 1959. Dette omfattet selve juvet – det indre området. I 1989 ble arealet utvidet med det ytre arealet vi kjenner i dag, og døpt om til «Jutulhogget naturreservat». Hele arealet er kvartærgeologisk vern.

Forvaltningsmyndigheten besluttet i 2015 krav om forvaltningsplan i Jutulhogget NR. En arbeidsgruppe bestående av grunneiere og kommuner utarbeidet et utkast til forvaltningsplan og besøksstrategi i 2021. Det ble under dette arbeidet konkludert med at eksisterende verneforskrift var utdatert. Samtidig ble det sett på et forslag om å innlemme et skogvern i det eksisterende verneområdet. Dermed ble forvaltningsplanen og besøksstrategien satt på vent.

Det ble satt i gang en prosess hvor flere grunneiere fremmet et tilbud til vernemyndighetene om frivillig vern av et skogområde. I Alvdal kommune er det én grunneier involvert (gbnr 13/10). I forbindelse med forslaget om skogvern er det opprettet forslag til en ny verneforskrift for dette arealet – Jutulhogget vest – som nå er på høring. Det eksisterende verneområdet som fortsatt kun skal være kvartærgeologisk – Jutulhogget øst – vil kun få oppdatert og justert sin verneforskrift i forhold til dette arealet.

Verneprosessen

Statsforvalteren i Innlandet sendte 31. oktober 2024 ut en høring, "Frivillig vern av skog - verneplan - forslag om vern av tre områder i Innlandet - høring". Dette verneplanutkastet er et ledd i arbeidet med frivillig vern av skog. I St.meld. nr. 25 (2002-2003) ble frivillig vern av skog trukket fram som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge. I gjeldende Norsk handlingsplan for naturmangfold (Meld. St. 14 (2015-2016) Natur for livet) legges det opp til en videreføring av det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder vern av offentlig eid skog og frivillig skogvern.

Verneplanutkastet er utarbeidet av Statsforvalteren i Innlandet på vegne av Miljødirektoratet, med hjemmel i Naturmangfoldloven § 37. Dette innebærer et strengt vern med forbud mot hogst, fysiske inngrep og motorferdsel. Beiting og tradisjonelt friluftsliv, herunder jakt, fangst, fiske og sanking av bær og matsopp, vil fortsatt være tillatt. Verneforskriftene og vernegrensene kan eventuelt tilpasses

ytterligere etter høring. Det er derfor viktig at høringsinstansene ser på både verneforskriften og vernegrensen for det enkelte område.

Formell oppstartsmelding for arbeidet med utvidelse av eksisterende Jutulhogget naturreservat i Alvdal og Rendalen kommuner ble kunngjort den 19. mars 2024 og 19. juni 2024 (tilbud og oppstart i to trinn). Grunneiere, rettighetshavere, kommuner og andre skal gis anledning til å komme med merknader til et verneplanarbeid før et verneforslag utformes. Foreliggende høringsforslag er utarbeidet på bakgrunn av drøftinger og forhandlinger med grunneierne og evt. andre rettighetshavere, samt øvrige mottatte innspill fra blant annet oppstartmeldingene og de naturfaglige registreringene.

Høringsfristen er opprinnelig 10. januar 2025, men **Alvdal kommune har fått utsatt frist til 24. januar 2025.**

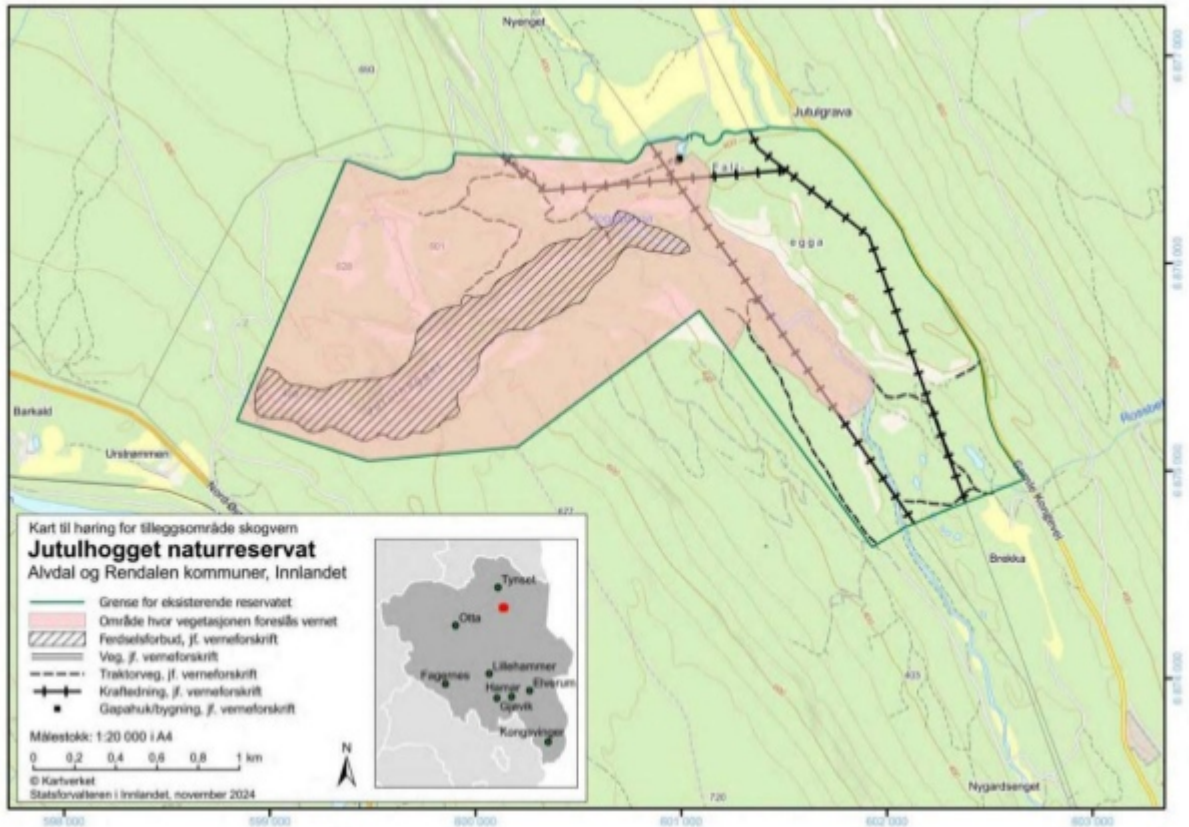
Statsforvalteren ber spesielt om synspunkter på følgende:

- Eventuelle konflikter med andre interesser. Vi ber om at eventuelle konflikter beskrives mest mulig konkret, for eksempel hvilken del av området det særlig er knyttet konflikt til, og hvilke justeringer av bestemmelser i verneforskriften og vernegrenser som vil være nødvendig for å løse eller redusere konflikten.
- Avgrensning av de aktuelle områdene.
- Synspunkter på verneforskriften og eventuelle merknader til spesielle forhold i det enkelte område. Også her ber vi om mest mulig konkrete opplysninger og forslag til mulige løsninger.
- Om det er behov for skjøtsel og tiltak, samt innspill til forvaltningen av områdene.
- Eventuelle feil i høringsutkastet.

Høringsforslag – forslag til endring i verneformål og ny verneforskrift

1. Endring i verneformål

Høringsutkastet kommer oppsummert med to forslag; endring av verneformål i Jutulhogget naturreservat (Jutulhogget vest) i Rendalen og Alvdal kommuner, med 2865 daa skogvernareal som overlapper med det eksisterende kvartærgeologiske vernet (rosa område i figur 1), og forslag til ny verneforskrift for dette arealet.

Figur 1: Større kart ligger vedlagt saken.

Området har et stort biologisk mangfold knyttet til gammel skog, der store deler er brannpåvirket. Det er høy andel død ved av gammel furu-, gran- og edelløvsskog, og et høyt antall rødlistede arter. Området har store nasjonale og internasjonale naturverdier og dette blir ytterligere styrket med det foreslåtte vernet av skogen.

Det nye verneformålet er jf. forslaget § 1:

Formålet med forskriften er å bevare et område med et særpreget landskap og natur der de kvartærgeologiske verdiene, spesielt hogget med de utspylte massene, utgjør en betydelig naturhistorisk verdi.

Formålet er også å bevare brannpåvirket lite hogstpåvirket skog som har særskilt betydning for biologisk mangfold. Området har Østlandets nordligste forekomst av alm. Området skal bevares som et viktig leveområde for sårbare og truede arter, derav mange sjeldne sopp- og lavararter. I tillegg til det karakteristiske og interessante fuglelivet med særlig områdets betydning som leveområde for rovfugl, skal også annet dyreliv, som naturlig er knyttet til området bevares.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand og eventuelt videreutvikle dem.

2. Ny verneforskrift

Forslaget til ny verneforskrift baserer seg på malen som alle nye naturreservater har, justert etter verneformålet og behovet i hvert enkelt verneområde. Forslaget til ny verneforskrift i sin helhet er vedlagt saken.

SAKSVURDERING

Høringsutkastet er godt gjennomarbeidet, og gir mye relevant og nyttig informasjon både om verneplanprosessen, områdebeskrivelse, naturverdier, verneformål, andre interesser og eksisterende inngrep.

Statsforvalteren ønsker spesielt innspill på punkter som nevnt.

Eventuelle konflikter med andre interesser

Det er i høringsbrevet redegjort for hvilke andre interesser som fins i Jutulhogget, blant annet kraft og energi (kraftledning Rendalen-Savalen) og mineraler (grus- og pukkressurser). Disse er omfattet av det eksisterende kvartærgeologiske vernet, og det foreslåtte barskogvernet har derfor ingen betydning/ending i forhold til tilgjengeligheten av disse ressursene, slik restriksjonsnivået er i dag.

Det er videre gjort en avveining skogbruk/tømmertilgang og vern. Deler av skogen i området Jutulhogget er noe preget av hogst. Dette gjelder spesielt området nord for hogget og øst for Barkaldkjølen, der det trolig har vært hogster på 1980-tallet. I skogbrukssammenheng regnes arealene som er tilbudt imidlertid som relativt lavproduktive, og store deler er vanskelig tilgjengelig. Grunneierne har tilbudt arealene frivillig, og ville hatt lite gevinst av skogen i skogbrukssammenheng.

Beiting og tradisjonelt friluftsliv, herunder jakt, fangst, fiske og sanking av bær og matsopp, vil fortsatt være tillatt.

Kommunedirektøren har ikke merknader utover dette slik forslaget foreligger nå.

Synspunkter på verneforskriften med vernekart og eventuelle merknader til spesielle forhold i det enkelte område

Som beskrevet i høringsbrevet vil hele økosystemet i naturreservatet bli fredet, det vil si alle planter og dyr og de økologiske prosessene i området. Alle inngrep i området vil i utgangspunktet være forbudt, inkludert hogst og motorferdsel.

Jutulhogget har stort besøkspotensial. Det «strengeste» i ny verneforskrift er ferdselsbestemmelsene i § 5. Disse vil kommenteres under. En del av punktene i forslaget til ny verneforskrift er mer standardiserte, og vil ikke bli kommentert videre her.

Punkter som kommunedirektøren vil kommentere er markert i fet skrift:

§ 1 Formål

§ 2 Geografisk avgrensing

§ 3 Vernebestemmelser

- Disse punktene er standard i alle naturreservater.
- Oppføring av bygninger er lite aktuelt da man heller ønsker å bygge opp en besøksstrategi som ligger utenfor verneområdet.
- I forhold til at området fortsatt har kvartærgeologiske verne kvaliteter bør det legges inn en kontroll av masser fra andre steder/utenfor verneområdet (fremmede masser) som eventuelt transporteres inn i forbindelse med eksempelvis vedlikehold av veier.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

§ 5 Regulering av ferdsel

Høringsdokumentet kommenterer § 5 slik:

«På grunn av sine spektakulære terrengformasjoner har Jutulhogget vært et populært mål for dronedeflyging, reklamefilmopptak, musikkvideoer, lavtflyging, fjellklatring, lineaktiviteter og danseforestillinger/musikkarrangementer. Av hensyn til sårbare arter som hekker i området, foreslår vi en del reguleringer av ferdsel/ferdselsformer i verneforskriftens § 5.

Det er foreslått ferdselsforbud gjennom (nede i) hogget fra 1. februar – 1. juli, som er den mest sårbare perioden for hekkende rovfugl. Sonen med ferdselsforbud går fram av vernekartet (jf. § 5 c). Jutulhogget har stort besøkspotensial. Vi ser grunn til å ha kontroll med den organiserte ferdselen slik at denne skjer på steder og tider på året der fuglelivet tar minst skade. Det foreslås et generelt forbud mot organisert ferdsel, jf. § 5 pkt g, men en adgang til å gi dispensasjon til organisert ferdsel som ikke skader verneformålet. Området er nå også på Unescos liste over geologiske landemerker over de 100 mest verdifulle geologiske forekomstene i verden. Ved at det er søknadspliktig kommer man også i dialog med de som arrangerer turer/turistbedrifter – og på den måten er det mulig å skape økt forståelse for vernet og styre ferdselen dit det tåles. Ved at det er søknadspliktig får man kontroll på det og kan se omfanget. Ferdelsforbudet er i hovedsak, med et unntak, nede i hogget og i liten grad på kanten.»

Kommunedirektøren har ikke innvendinger til dette utover kommentarene under. Formålet med vernet er å ta vare på unike kvaliteter og sårbare arter i et spesielt landskap. For å klare dette samtidig som man kan vise fram Jutulhogget, kreves det regulering av ferdselen. Denne reguleringen vil gi mulighet til å ligge «i forkant», og skape dialog og potensiell verdiskapning, for eksempel med lokalt forankrede guidede turer mm.

a. På grunn av sårbart fugleliv, jf. verneformålet, foreslås et lavtflyvingsforbud på 300 m. Det må spesifiseres hva 300 meter over gjelder. Over hva da? Terrenget slik det former seg naturlig, eller en viss høyde? Havnivå, eller nivåer brukt i luftfartøy-fagområdet?

g. Organisert ferdsel er forbudt: Dette punktet skal det være mulig å søke dispensasjon for (§ 7 f), men er satt for å ha muligheten til å komme i dialog og styre den organiserte ferdselen. Skoleklasser i de to kommunene har hatt tradisjon for en «vår-tur» til Jutulhogget på slutten av skoleåret i juni. En slik tur kan fortsatt gjennomføres, men etter de nye reglene som en «høst-tur» i starten av skoleåret (august).

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

b. Legge til uttransport av felt rovvilt.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

c. Legge til uttransport av felt rovvilt.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

§ 9 Skjøtsel

§ 10 Forvaltningsplan

Forvaltningsplan og besøksstrategi er under utarbeidelse av en arbeidsgruppe med representanter fra begge kommuner og vernemyndighet. Dette er omtalt mer senere i saksframlegget.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Alvdal kommune ønsker å spille inn ønske om å legge forvaltningsmyndighet lokalt til allerede eksisterende Sølen verneområdestyre, da med representanter fra Alvdal. I og med at Jutulhogget strekker seg over to kommuner er det naturlig å legge det til et allerede eksisterende verneområdestyre for å få lokal forankring på sikt. Vanligvis er det ikke egne stillingsressurser til naturreservater. Det er de store nasjonalparkene/ landskapsvernområdene som har egne styrer med stillingsressurser. Men der hvor naturreservat ligger tilknyttet disse, er de ofte lagt under det aktuelle verneområdestyret.

Kommunedirektøren mener lokal forvaltning vil gagne verneområdet, og gi en bedre helhet i bruken og vernet av området.

§ 12 Ikraftttredelse

Innspill til forvaltningen av området

Statsforvalteren har i forbindelse med utarbeidelse av forvaltningsplan og besøksstrategi for Jutulhogget etablert en arbeidsgruppe for dette arbeidet. Den har bl.a. bestått av representanter fra de to kommunene og grunneierne. En forvaltningsplan vil

- presisere og utdype verneforskriften, både verneformålet og enkeltbestemmelser
- beskrive tilstand for naturverdier og brukerinteresser
- definere bevarings- og forvaltningsmål
- gi retningslinjer for dispensasjonspraksis og bruk av området
- angi rutiner for behandling av saker etter verneforskriften
- gi en plan for gjennomføring av praktiske tiltak (oppsyn, informasjon, overvåking, skjøtsel- og tilrettelegging og besøksforvaltning)

Huset Aukrust har også kommet med innspill. Se eget vedlegg.

En *besøksstrategi* er en plan for hvordan besøksforvaltningen skal gjennomføres for verneområdet - et verktøy for god forvaltning. *Besøksforvaltning* er å legge til rette for og styre bruken av et verneområde slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapingen blir størst mulig, forståelsen for vernet økes og verneverdiene ivaretas.

Nylig ble Jutulhogget kåret til ett av 100 geologiske attraksjoner i verden (UNESCO) som vil kunne medføre enda mer besøk og ferdsel. Derfor er det viktig å ligge i forkant og se på potensiale for å utvikle spennende ting, samtidig som vernet får stå sterkt.

En alternativ tanke rundt hvordan dette skal markedsføres/utvikles er å styre trafikken vekk fra selve verneområdet til Rendalen og Alvdal kommuner hvor det fins kasseapparater. Denne strategien med «besøkssentre» hvor du gjennom utstillinger, bilder, filmer, VR-teknologi, foredrag, kafè osv. kan lære og oppleve naturattraksjonen har stor suksess både i Norge og internasjonalt. Med begrensing i ferdsel i naturreservatet ligger også potensiale for å skape lokal verdiskaping ved å eksempelvis busse/guide eks antall turer hver sesong. Dette vil både skåne området, samtidig som det gir marked for lokale aktører. Dette betyr ikke at området er stengt for allmenn ferdsel, men man vil kunne trekke storparten av mengden turisme til et senter og kassaapparater – og slik sett styre/ta vare på naturverdiene på en god måte.

Dette er ment som en orientering av arbeidet med forvaltningsplanen og besøksstrategien som politikerne skal involveres i videre. Dette er lokalt arbeid, og ikke behov å spille inn i høringsuttalelsen.

Eventuelle feil i høringsutkastet

kommunedirektøren har ikke funnet feil i høringsdokumentet.

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø

En endring av Jutulhogget naturreservat er positivt for klima og miljø når det gjelder å beskytte all naturen mot inngrep. Det erfares likevel at vernestatus kan skape større interesse og bidra til mer besøk og ferdsel. En godt gjennomarbeidet besøksstrategi og god informasjon ut ved alle innfallsporter til naturreservatet vil være viktig og nødvendig, både for å informere om verneformålet, og om vernebestemmelser.

Kommunedirektørens innstilling:

Alvdal kommune viser til høringsbrev av 31. oktober 2024 fra Statsforvalteren i Innlandet om forslag

til endring av verneformål og ny verneforskrift i Jutulhogget naturreservat. Alvdal kommune har følgende høringsuttalelse:

1. Alvdal kommune støtter avgrensingen av arealet som får endret verneformål, og som skal inkludere skogvern, jf. kart vedlagt høringen.
2. Alvdal kommune tilrår å legge til et punkt i § 3 vernebestemmelser: I forhold til at området fortsatt har kvartærgeologiske vernekvaliteter bør det legges inn en kontroll av masser fra andre steder/utenfor verneområdet (fremmede masser) som eventuelt transporteres inn i forbindelse med eksempelvis vedlikehold av vegger.
3. Alvdal kommune tilrår å spesifisere § 5 a.: På grunn av sårbart fugleliv, jf. verneformålet, foreslås et lavtflyvingsforbud på 300 meter. Det må spesifiseres hva 300 meter over gjelder. Over hva da? Terrenget slik det former seg naturlig, eller en viss høyde? Havnivå, eller nivåer brukt i luftfartøy-fagområdet?
4. Alvdal kommune tilrår å legge til et punkt både i § 6 b. og § 7 c. som gjelder uttransport av felt rovvilt, da felling av store rovdyr er hjemlet i forskriftens § 4 c.
5. Alvdal kommune ønsker å spille inn ønske om å legge forvaltningsmyndighet, iht. § 11, lokalt til allerede eksisterende Sølen verneområdestyre, da med representanter fra Alvdal. I og med at Jutulhogget strekker seg over to kommuner er det naturlig å legge det til et allerede eksisterende verneområdestyre for å få lokal forankring på sikt. Kommunen mener lokal forvaltning vil gagne verneområdet, og gi en bedre helhet i bruken og vernet av området.
6. Vernestatus kan skape større interesse og bidra til mer besøk og ferdsel. En godt gjennomarbeidet besøksstrategi og god informasjon ut ved alle innfallsporter til naturreservatet vil være viktig og nødvendig, både for å informere om verneformålet, og om vernebestemmelser.

Kommunestyret 23.01.2025

Behandling

Tilleggsforslag fra Alvdal AP ved Ole Arne Sandli, foreslått av Ole Arne Sandli, Arbeiderpartiet
Nytt punkt 7. Alvdal kommune ved formannskapet, inviterer formannskapet i Rendalen kommune for idemyldring med AGENDA, JUTULHOGGET - VERN OG BESØKSFORVALTNING. Næringsansvarlig i Alvdal og Rendalen tilrettelegger/koordinerer. Gjennomføres innen halvårsskiftet 2025.

Votering nr 1 - Votering over kommunedirektørens innstilling:

For: 17 stemmer (100%) - Ap 3, H 3, Sp 8, SV/R 1, UA 1, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

Votering nr 2 - Votering over tilleggsforslag fra Ole Arne Sandli (AP)

For: 17 stemmer (100%) - Ap 3, H 3, Sp 8, SV/R 1, UA 1, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

Vedtak

Alvdal kommune viser til høringsbrev av 31. oktober 2024 fra Statsforvalteren i Innlandet om forslag til endring av verneformål og ny verneforskrift i Jutulhogget naturreservat. Alvdal kommune har følgende høringsuttalelse:

1. Alvdal kommune støtter avgrensingen av arealet som får endret verneformål, og som skal inkludere skogvern, jf. kart vedlagt høringen.
2. Alvdal kommune tilrår å legge til et punkt i § 3 vernebestemmelser: I forhold til at området fortsatt har kvartærgeologiske vernekvaliteter bør det legges inn en kontroll av masser fra andre steder/utenfor verneområdet (fremmede masser) som eventuelt transporteres inn i forbindelse med eksempelvis vedlikehold av vegger.

3. Alvdal kommune tilrår å spesifisere § 5 a.: På grunn av sårbart fugleliv, jf. verneformålet, foreslås et lavtflyvingsforbud på 300 meter. Det må spesifiseres hva 300 meter over gjelder. Over hva da? Terrenget slik det former seg naturlig, eller en viss høyde? Havnivå, eller nivåer brukt i luftfartøy-fagområdet?
4. Alvdal kommune tilrår å legge til et punkt både i § 6 b. og § 7 c. som gjelder uttransport av felt rovvilt, da felling av store rovdyr er hjemlet i forskriftens § 4 c.
5. Alvdal kommune ønsker å spille inn ønske om å legge forvaltningsmyndighet, iht. § 11, lokalt til allerede eksisterende Sjølen verneområdestyre, da med representanter fra Alvdal. I og med at Jutulhogget strekker seg over to kommuner er det naturlig å legge det til et allerede eksisterende verneområdestyre for å få lokal forankring på sikt. Kommunen mener lokal forvaltning vil gagne verneområdet, og gi en bedre helhet i bruken og vernet av området.
6. Vernestatus kan skape større interesse og bidra til mer besøk og ferdsel. En godt gjennomarbeidet besøksstrategi og god informasjon ut ved alle innfallsporter til naturreservatet vil være viktig og nødvendig, både for å informere om verneformålet, og om vernebestemmelser.
7. Alvdal kommune ved formannskapet, inviterer formannskapet i Rendalen kommune for idemyldring med AGENDA, JUTULHOGGET - VERN OG BESØKSFORVALTNING. Næringsansvarlig i Alvdal og Rendalen tilrettelegger/koordinerer. Gjennomføres innen halvårsskiftet 2025.

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Dato: 04.12.2024
Saksref: 202417859-2
Deres ref.: 2024/6562
Side: 1 / 1

Vår saksbehandler: Ole Magne Espås
Telefon:
Mobil: +4746796942
E-post: Ole.Magne.Espas@banenor.no

Innlandet fylke - Forslag om vern av tre områder - Jutulhogget i Rendalen og Alvdal kommuner - Furuberget i Hamar kommune – Øyen i Sør-Odal kommune - Bane NORs uttalelse

Vi viser til Statsforvalterens brev datert 06.11.2024.

Det foreslåtte verneområdet i Furuberget ligger ovenfor Dovrebanen. Terrenget er stedvis svært bratt. På det nærmeste er verneområdet ca. 30 meter fra spormidt.

Bane NOR er opptatt av effektiv drift, vedlikehold og fornyelse av jernbanen, samt ivaretagelse av banens sikkerhet. I den sammenheng er det viktig at vernebestemmelser etc. utformes slik at det vil være mulig å gjennomføre eventuelle drenerings- og skredsikringstiltak. Det er også viktig at det gis mulighet til noe vegetasjonsskjøtsel hvis det skulle vise seg at trær blir så høye at de ved nedfall kan treffe banen og kontaktledningsanlegget (høyspent). Videre forutsetter vi at bestemmelser etc. utformes slik at de ikke er til hinder for vedlikehold og fornyelse av gjerder mot banen.

Vi har ikke merknader til de foreslåtte verneområdene i Jutulhogget og Øyen.

Med vennlig hilsen

Åsne Fyhri
ass. sjef Planforvaltning
Drift og vedlikehold

Ole Magne Espås
arealplanlegger

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Fra: ikkesvar@statsforvalteren.no[ikkesvar@statsforvalteren.no]

Sendt: 14.11.2024 13:43:12

Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]

Tittel: Høringsuttalelse, sak nr. 2024/6562

Følgende høringsuttalelse er lagt inn via webskjema:

NAVN : Bjørn Pettersen

PÅVEGNEAV : Nork natur og dyreliv, som ennå ikke har en representant for egne premisser

E-POSTADRESSE : episet@gmail.com

UTTALELSE : Dette verneforslaget har vært svært etterlengtet, og mottas med stor glede og lettelse. I over 25 år har jeg påpekt nødvendigheten av en utvidelse av verneområdet i Jutulhogget, for bedre bevaring av områdets unike flora og fauna (se Bjørn Pettersen: Viltet i Alvdal. Kartlegging av arter og viktige viltområder. Bind 1: Kartleggings-del. Alvdal kommune 1999. Side 53). Siste gang var i 1919 da jeg var i forbindelse med Statsforvalteren angående ulovlig droneflyging i Jutulhogget. Når det gjelder nærværende forslag til vern, som i hovedsak gjelder områdets nærliggende skog, antas foreslått område tilstrekkelig som en buffer for vern av fuglelivet i selve hogget (juvet) når det gjelder hogst, skogskjøtsel og andre skogtiltak. Her er det lagt vekt på rødlistearter av rovfugl, men fuglelivet her er unikt i andre sammenhenger også: Trolig Norges eneste kolonier av klippehekkende tårnseiler (*Apus apus*) og taksvale (*Delichon urbicum*). Dette er spesielt fordi disse artene ellers foretrekker menneskelagde bygninger for sin hekking. Klippehekkende kvinand (*Bucephala clangula*) kan også observeres. Generelt burde områdets fugleliv vektlegges mer. Området brukes også trolig av sårbare pattedyrarter. Ferdelsforbudet nede i hogget er helt på sin plass, men hvorfor ikke hele året? Hvem andre enn forskere har behov for å ferdes der? Ferdsel der er dessuten forbundet med fare for allmennheten pga. blokkmark og svært ulendt terreng. For de store rødlistearter av rovfugl som benytter området, har disse tilhold der hele året igjennom. De er standfugler som holder til innenfor sitt revir gjennom hele året og så lenge de lever. Det er derfor ikke nok med ferdelsforbud bare i bunnen av hogget, men også kantene bør ha tilsvarende restriksjoner – noe som er minst like viktig som bunnen. Med hensyn til rødlistede rovfuglarter, har faktisk ferdelsrestriksjoner i bunnen av hogget ingen betydning om det ikke samtidig er tilsvarende restriksjoner for kantene. Kantene fører gjerne direkte til reirplassene for disse artene. Ikke minst er dette viktig for å forhindre mulig faunakriminalitet. På grunn av den store og økende trafikken i den vestlige enden av hogget, er det klart at fuglelivet har forflyttet seg østover i hogget hvor det er mer fredelig (gamle rapporter levner ingen tvil om dette). I tillegg til vardebygging og steinkasting ned i hogget, bør også i høy grad unødvendig støy som høye rop og ekko-testing ut i hogget, forbys.

LASTOPP :

Direktoratet for mineralforvaltning

med Bergmesteren for Svalbard

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Dato: 10.01.2025
Vår ref: 24/04157-3
Deres ref: 2024/6562

Uttalelse til frivillig vern av skog - høring av forslag om vern av tre områder i Innlandet

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 6. november 2024.

DMF er statens fagorgan og sektormyndighet for mineralressurser og mineralvirksomhet. DMF skal bidra til økt verdiskaping gjennom å legge til rette for en langsiktig ressurstilgang basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg som sektormyndighet et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven og vernesaker etter naturmangfoldloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster gjøres utilgjengelig av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om saken

Statsforvalteren i Innlandet har startet opp vernearbeid for tre skogsområder i Innlandet. Oppstarts melding omfatter forslag om endring av verneformål i Jutulhogget naturreservat i Rendal og Alvdal kommune, utvidelse av Furuberget naturreservat i Hamar kommune og opprettelse av Øyen naturreservat.

Uttalelse fra DMF

DMF er opptatt av at mineralressurser som har, eller kan ha, verdi blir vurdert i verneplanprosessen. Mineralressurser er ikke-fornybare naturressurser og en langsiktig forvaltning av disse ressursene er derfor viktig. Verneplaner vil i de fleste tilfeller gjøre mineralressurser utilgjengelig for framtidig utvinning, og kan begrense muligheten for framtidige uttak av mineralressurser.

Utvidelse av Furuberget

I vår uttalelse til varsel om oppstart dater 12.04.2024 skrev DMF at en utvidelse av Furuberget naturreservat kan få konsekvenser for driften av uttaket til Franzefoss Minerals AS, og at det må gjøres en vurdering av hvordan vernet påvirker driften og hvilke konsekvenser vernet vil ha for en eventuell framtidig utvidelse.

DMF kan ikke se at det foreligger noen vurdering av vernets påvirkning på hverken mineralressurs, eksisterende drift eller en eventuell framtidig utvidelse av uttaket. I høringsdokumentet er det omtalt at «eksisterende vern og verneforslag vil medføre stans i kalksteinsbruddets muligheter for ekspansjon i nord- og sørover». Det framgår ikke om denne vurderingen er basert på dialog med tiltakshaver ved uttaket, som vi ba om i uttalelse til oppstart.

I høringsdokumentet har Statsforvalteren kommentert til DMFs uttalelse at vern av skogen i en overordnet samfunnsfaglig vurdering vil veie tyngst i denne saken. Begrunnelsen framstår som ubegrunnet ut ifra de faktiske forhold for mineralressurser og mineralvirksomhet.

Etter DMFs vurdering foreligger det ikke en fullstendig vurdering av de punktene vi etterspurte til oppstart angående drift og utvidelse av et eksisterende kalkbrudd. DMF er kjent med at tiltakshaver for uttaket har sendt inn søknad om midlertidig driftsopphold, med utgangspunkt i at driften potensielt skal avvikles. Driftsrapporteringen til Furuberget-Steeens viser at det ikke har foregått noen uttak eller salg fra uttaket siden 2020.

DMF har tatt kontakt med Franzefoss Minerals som bekrefter opplysningene om at det ikke har vært drift i uttaket de siste årene og at de nå ønsker å avvikle bruddet. At bruddet er under avvikling innebærer at DMF anser at vern i mindre grad vil være i konflikt med etablert virksomhet. Statsforvalteren har i høringsdokumentet også konkludert med at et vern vil medføre stans i kalksteinsbruddets muligheter for ekspansjon nord- og sørover. Vernet innebærer likevel en reduksjon i tilgangen til områder med kalkstein som fortsatt er en mineralressurs, selv om den ikke vil bli videreutviklet i dagens situasjon. Det må gå fram av vurderingene som legges fram i tilrådingen at et vern vil gi en reduksjon i tilgangen til kalkstein som har vært egnet for uttak.

Endring av Jutulhogget naturreservat og opprettelse av Øyen naturreservat

Statsforvalteren har vurdert at grus- og pukkkressursene innenfor Jutulhogget naturreservat er omfattet av eksisterende kvartærgeologisk vern, og at barskogvernet derfor ikke har ingen betydning for tilgjengeligheten til ressursene med gjeldende restriksjoner.

Det er ikke registrert noen mineralske ressurser innen Øyen naturreservat.

Vi har ingen andre merknader til endringen av Jutulhogget eller opprettelsen av Øyen naturreservat.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonssjef

Kristine Bye
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Kristine Bye

Mottakere:

Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Fra: Gine Hansen[ginehansen@hotmail.com]
Sendt: 03.02.2025 22:45:45
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Naturreservat Seimsjøen i Sør-Odal

Hei.

2 ting.

1. Det står at det skal være oppsyn for Naturreservatet Seimsjøen. Er dette en oppsynsmann som ser til stedet nå og da mtp ordensregler osv?
2. Det er kommet opp forslag om å verne øya Øyen, som er like ved Seimsjøen, og støtter opp dette så veldig og håper virkelig dette er noe dere kan få til.

Mvh Gine Hansen

Sendt fra [Outlook for Android](#)

From: Elisabeth Gill[eg@glommen-mjosen.no]
Sent: 11.11.2024 15:17:48
To: Klæbo, Harald[harald.klabo@statsforvalteren.no]
Subject: Høring Furuberget
Hei,

Da har jeg sett over høringen for Furuberget. Det ser greit ut. Behov for utarbeidelse av en skjøtselsplan er nevnt flere steder. Det er bra.

Grunneiers ønske vedrørende sykling var følgende, sendt dere per e-post den 25.08.2023:

- § 5b – grunneier mener det er behov for å «kanalisere» syklingen til bestemte «oppmerkede» stier, fordi det er så mange stier i området at det kan sykles nærmest overalt. Bestemmelsen bør presiseres f.eks: «sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende traktorveger og stier avmerket på vernekartet.

I høringen står det:

I § 5 b har vi videreført forbudet mot sykling og ridning i reservatet. Det har til i dag vært forbudt med disse aktivitetene i eksisterende reservat, og grunneierne i det nye utvidelsesforslaget ønsker ikke denne aktiviteten. Sykling og ridning gir av et visst omfang mer terrengskader og vi går inn for at forbudet blir videreført. Vi har gitt en åpning for at ridning kan skje etter en nærmere vurdering, etter søknad på bestemte traseer (§ 7 h). Dette gjør at forvaltningen har god kontroll på aktiviteten.

Grunneier var derfor åpen for sykling, men langs bestemte traseer. Dette bør korrigeres ved tilrådingen. Det var camping-forbudet grunneier ønsket videreført, pga. tilfeller av forsøpling.

Med vennlig hilsen

Glommen Mjosen Skog

Elisabeth Gill
Avd. Plan- og konsulenttenester
E-post: eg@glommen-mjosen.no
Tlf: 47 25 77 62
www.glommen-mjosen.no

Fra: ikkesvar@statsforvalteren.no[ikkesvar@statsforvalteren.no]

Sendt: 08.01.2025 19:04:13

Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]

Tittel: Høringsuttalelse, sak nr. 2024/6562

Følgende høringsuttalelse er lagt inn via webskjema:

NAVN : Hamar Idrettsråd

PÅVEGNEAV : Hamar Idrettsråd

E-POSTADRESSE : sven.arne.nielsen@outlook.com

UTTALELSE : Furuberget er et område som brukes aktivt i friluft og idrettssammenheng. I Hamar er det bl. a. O-klubb, skiklubb og HHT som er aktive brukere av området. Vi ber om at utvidelse av området ikke vil være til hinder for fortsatt tilsvarende aktivitet som i dag. Søknadsprosessen er i dag veldig rigid for bruk av verneområder. Det er ønskelig med en enklere prosess for frivillighetens bruk.

LASTOPP :

Statsforvalteren I Innlandet
Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Deres ref.:
2024/6562

Vår ref:
Lise Urset
Tlf: 62563276
24/4098(4)

Arkiv:
/K12/
2558/25
-

Dato:
13.01.2025

SVAR - FRIVILLIG VERN AV SKOG - VERNEPLAN - FORSLAG OM VERN AV TRE OMRÅDER I INNLANDET - HØRING FURUBERGET

Det foreslåtte verneområdet i Furuberget er et svært verdifullt område for naturmangfoldet, og Hamar kommune er positive til at dette området nå foreslås vernet. Sammen med eksisterende verneområde i Furuberget vil dette reservatet til sammen utgjøre et betydelig areal med gammel kalkbarskog – noe som er viktig for å ivareta de sårbare naturtypene og artene som holder til i slike områder.

Furuberget er Hamars viktigste nærturterreng og et svært viktig rekreasjonsområde for Hamars befolkning. Innenfor det foreslåtte verneområdet er det noen fine plasser som i dag brukes til overnatting – for eksempel i hengekøye. Hamar kommune ber om at totalforbudet mot camping vurderes på nytt. Med denne utvidelsen av reservatet er så å si alt areal i Furuberget som er nært Mjøsa, og med utsikt til Mjøsa, vernet. Med tanke på den viktige funksjonen som nærturterreng vil dette begrense muligheten til å utøve friluftsliv. Overnatting har liten negativ effekt med tanke på vernehensynet, og bidrar positivt til friluftslivsglede og folkehelse nær byen. Kan det for eksempel tilrettelegges for overnatting et par steder? Her kan det være info om at det er lov å overnatte for eksempel inntil to netter og om hvilke hensyn som må tas.

Furuberget brukes av mange forskjellige mennesker og til mange forskjellige aktiviteter. Dette medfører slitasje på området og det er forståelig at noe aktivitet må begrenses i verneområdet. Samtidig er Furuberget en av de få mulighetene Hamars befolkning har til å bedrive aktivitet i terreng i nærheten av der de bor. Vi ber om at verneforskrift og forvaltningsplan utformes slik at det er enkelt å forstå hva som er søknadspliktige aktiviteter/arrangementer og at tillatelser er forutsigbare og gjerne gjeldende for flere år. Furuberget er svært viktig for flere idrettslag og vi ber om at deres interesser ivaretas så langt det er mulig (ikke går på bekostning av verneinteressene).

Med vennlig hilsen

Ole Andre Gryttingslien
leder samfunnsutvikling

Lise Urset
fagleder miljø og klima

Dette brevet er elektronisk godkjent og sendes uten håndskrevet signatur.

Fra: ikkesvar@statsforvalteren.no[ikkesvar@statsforvalteren.no]

Sendt: 10.01.2025 10:07:09

Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]

Tittel: Høringsuttalelse, sak nr. 2024/6562

Følgende høringsuttalelse er lagt inn via webskjema:

NAVN : Liv Anne Slagsvold Vedum

PÅVEGNEAV : Hamar Naturskole

E-POSTADRESSE : liv.anne.slagsvold.vedum@edu.hamar.kommune.no

UTTALELSE : Hamar Naturskole har årlig med seg alle barna på 4. trinn på vandreteater opp til bygdeborgen i Furuberget. Bygdeborgen er et viktig kulturminne for Hamar, men er ikke lett å finne for de som ikke kjenner området. Hamar Naturskole har planer om å søke om lov til å videreutvikle tilgjengeligheten til bygdeborgen blant annet med flere oppslagstavler. I disse mer langsiktige planene har vi også hatt et ønske om å få ta ned noe skog, slik at besøkene i bygdeborgen kan se utover Mjøsa, slik folket som søkte tilflukt der oppe under folkevandringstiden i bronse- og jernalderen gjorde, samtidig som bygdeborgen blir mer tilgjengelig. Dette selvfølgelig i samråd med skogeier og annen forvaltning. Vi har også hatt en drøm om å få bygge et eksempel på en pallisade i tilknytning til muren på borgen som vender sørvest. Dette har vært på tankeplanet foreløpig for Hamar Naturskole, men er viktige innspill før en evt verneprosess. Vennlig hilsen Liv Anne Slagsvold Vedum, rektor ved Hamar Naturskole

LASTOPP :

Fra: ikkesvar@statsforvalteren.no[ikkesvar@statsforvalteren.no]

Sendt: 07.01.2025 14:55:20

Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]

Tittel: Høringsuttalelse, sak nr. 2024/6562

Følgende høringsuttalelse er lagt inn via webskjema:

NAVN : Margrete Ruud Skjeseth

PÅVEGNEAV : Hamar og Hedemarken Turistforening

E-POSTADRESSE : margrete.ruud.skjeseth@dnt.no

UTTALELSE : Vi i Hamar og Hedemarken Turistforening vil bare minne om at vi har 5 merkede stirunder i Furuberget som vi har fått godkjent av Statsforvalteren og som er innarbeidet i informasjonsplakatene som vi samarbeidet med Statsforvalteren om i 2023. To av våre runder (Bergstirunden og Borgrunden) går gjennom den delen av Furuberget som nå blir vernet. Det er mulig å lese mer om de fem rundene våre her: <https://www.dnt.no/dnt-der-du-er/hht/turer-og-aktiviteter/fem-stirunder-i-furuberget/> Vi regner med utvidelsen av reservatet ikke påvirker vår mulighet til å vedlikeholde stiene våre. Furuberget er en svært viktig nærskog for aktivitet og rekreasjon for veldig mange. Det er veldig byråkratisk at vi må søke om å ha fellesturer med flere enn 30 deltakere (særlig når det er enkle og enkeltstående turer uten påmelding).

LASTOPP :

Hamar, 16. januar 2025

Deres ref. 2024/6562 Klæbo

Statsforvalteren i Innlandet
2604 Lillehammer
sfinpost@statsforvalteren.no

Frivillig vern av skog – verneplan for Furuberget i Hamar kommune. Høringsmerknad Hamar orienteringsklubb

Hamar orienteringsklubb har merknader til forslag til frivillig vern av 135 da skog i Furuberget i Hamar kommune. Foreslåtte område inngår i sin helhet i klubbens orienteringskart Furuberget-Frøbergsberget. Klubben ga innspill til oppstart av verneprosessen i brev av 12. april 2024

Hamar o-klubb mener Statsforvalterens tolkning av vernebestemmelsene og muligheten for dispensasjoner når det gjelder orienteringsaktivitet, herunder turorientering, må avklares nærmere i presiseringer i eller til forskriften. Lokale orienteringskonkurranser og turorientering må i større grad kategoriseres som tradisjonelt friluftsliv med vekt på mer samfunnsnytte enn høringsdokumentet angir. I høringsdokumentet anvendes måltall for aktivitet som innebærer en feil oppfatning av hvordan o-idrettens konkurranser og aktiviteter gjennomføres.

I Statsforvalterens særskilte vurdering av våre innspill i oppstartsfasen (vårt brev av 12. april 2024), forslaget s. 46, vises det til at eksisterende forskrift for Furuberget naturreservat («idrettsarrangement, jaktprøver og annen organisert bruk av naturreservatet er forbudt» jf. § IV pkt. 4) skal endres og samordnes til felles forskrifter for både eksisterende og det nye området, totalt 435 da. Forvaltningsmyndigheten vil etter dette kunne gjøre unntak/dispensasjon fra generelt forbud til større arrangement, jf. § 3 Vernebestemmelser pkt. d) i etter § 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser pkt. f).

Statsforvalteren hevder dette ikke medfører endring eller innstramming i forhold til det eksisterende når det gjelder større arrangement som f.eks. orienteringsløp. Statsforvalteren lagt til grunn som større arrangement deltakerantall på mer enn 30 personer. Det framkommer ikke om det omfatter tur-orientering. Vi er tilfredse med at treningsløp er unntatt uten begrensningen på 30 personer, og antar det også kan gjelde for «ukens løype» - treningsløyper som står ute for individuell trening i sju dager.

Men forslaget om skogvern innebærer endring av statusen for de nye 135 da. Vår erfaring i eksisterende naturreservat er at framkommelighet, også for allment friluftsliv, blir sterkt redusert av vindfall som det ikke ryddes i, og at nye tråkk og stier oppstår. Vi bekymrer oss for at det samme vil skje i det nye reservatområdet.

O-løp legges opp med utgangspunkt i en arena og individuelle løyper for klasser etter aldre og ferdighetsnivå. Vi har i Furuberget gjennom tidene hatt arena på sju forskjellige steder for å gi varierte konkurranseutfordringer i og med at kartet benyttes årlig. Eksisterende reservat utelukker slik tidvis bruk av to av dem selv om de begge ligger utenfor reservatgrensene, utvidelsen én tidligere brukt arena.

Det er antallet løpere i de aktuelle løyper og de benyttede postene som må være måltallet for bruken i reservatområdene. Vi ser det derfor hensiktsmessig at forskriften presiserer dette måltallet, gjerne til statsforvalterens foreslåtte 30 stk, og ikke hvor mange som er påmeldt i et arrangement totalt. Alternativ kan dette klargjøres i et vedlegg som veiledning til hvordan § 3 pkt. d) og §7 pkt. f) skal forstås i forholdet til orienteringsidretten (eventuelt også andre brukere/interessenter). Noe som vil hindre vilkårlig saksbehandling i fremtiden. Dersom statsforvalteren ønsker å drøfte disse «måltallene» nærmere, stiller vi opp, gjerne i samarbeid med Innlandet orienteringskrets.

I det eksisterende reservatet er vi etter tidligere avklaringer med Fylkesmannen i Hedmark kjent med kartfestete særlige sårbare områder. Noe vi forholder oss til i vår løypeplanlegging. Vi antar noe slikt vil kunne avklares i det nye området også? Vi kan unngå postplassering i områder som er særlig utsatt for slitasje hvis det er ønskelig og forvaltningsmyndigheten har slik dokumentasjon kartfestet.

Vi kjenner til at slik avklaring har skjedd i kontakt som har vært mellom Norges orienteringsforbund og Miljødirektoratet og mellom Buskerud o-krets og Statsforvalteren i Buskerud, og som har ført til en avklaring og oppmyking i praktiseringa av forbudet mot organisert ferdsel i området Viksåsen på Ringerike.

Postplasseringer i tur-orientering antar vi vil være en del av det tillatte friluftslivet, jf. § 7 pkt. e). Dersom dette ikke er Statsforvalterens oppfatning, står vi til tjeneste til nærmere opplysning om omfang av turorientering i Furuberget og antar avklaringer kan inkluderes i foreslåtte vedlegg/veiledning til forskriften.

Med henvisning til ønsket om presiseringer i forskriften, alternativt vedlegg/veiledning til den, regner vi med at grunnlaget for kurant avklaring av også flerårige dispensasjoner vil foreligge.

Eksisterende reservat har medført, og det nye vil legge, begrensninger på kvalitet og omfang i våre aktiviteter. Kartet Furuberget – Frøbergsberget er et idrettsanlegg etter alminnelige regler for søknader og støtte og revideres jevnlig for endringer i skogbestanden m.m. Vil derfor komme tilbake krav om eventuell erstatning når endelige vedtak foreligger.

Om Hamar o-klubbs historiske aktivitet i Furuberget viser vi til vårt brev av 12. april 2024.

Mh
Einar Lund
Leder
Hamar ok
90146218
eina-lu2@online.no

Kopier

- Innlandet orienteringskrets v/leder Tone Bleken Ruud
- Norges orienteringsforbund
- Hamar idrettsråd
- Hamar kommune

Fra: Hilde Bergebakken <hilde@aukrust.no>
Sendt: 08.01.2025 13:30:26
Til: Postmottak Alvdal <postmottak@alvdal.kommune.no>
Emne: VS: Høringsuttalelse til ny verneforskrift og utvidet areal i Jutulhogget

Takk for tilsendt høringsuttalelse vedr. Jutulhogget, her kommer våre innspill. Vi forstår det slik at kommunen sender samlet videre.

HØRING FRA HUSET AUKRUST

Huset Aukrust støtter opp om verneprosess om bevaring av Jutulhogget. Slik vi ser det er det viktig at artsmangfold inkludert rovfugler og rødlistede arter, samt områdets egenart bevares for ettertiden.

Ferdselsforbudet nede i juvet fra 1.februar til 1.juli er i det henseendet fornuftig.

Samtidig har Jutulhogget et stort besøkspotensial, og det å legge til rette for god formidling vil være med på å berike formidlingen om Østerdalene.

Vi er derfor opptatt av at det tilrettelegges med god formidling, utkikkspunkter og toaletter i brukbar nærhet av utkikkspunktene, slik at vårt flotte UNESCO-listede juv kan formidles til besøkende.

Per tiden har vi rollen som turistinformasjon på Alvdal i vår åpningstid. Og vi er opptatt av at det kan formidles når veien forbi åpnes, hvor folk kan parkere,

hvor folk kan hente informasjon (skilting mm) - samt hvor det finne tilgjengelige toaletter i nærheten. Vi ser også positivt på at det kan åpnes for guidede turer i sesongen utenom hekketiden.

Vi ønsker derfor at det utarbeides en god forvaltningsplan og besøksstrategi for området, slik at området både kan bevares for ettertiden og oppleves av nåtiden og generasjonene framover.

Med vennlig hilsen
Hilde Bergebakken
Huset Aukrust
Daglig leder

Tlf. 91195658
www.aukrust.no

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Birgit Elise Arnegard <birgit.elise.arnegard@alvdal.kommune.no>
Sendt: fredag 20. desember 2024 10:56
Til: Hilde Bergebakken <hilde@aukrust.no>
Emne: Høringsuttalelse til ny verneforskrift og utvidet areal i Jutulhogget

Se vedlegg

Johan Grindflek
Fonnaas Gård
Gamle Kongevei 4605
2484, Rendalen
johangrindflek@gmail.com

9.1.2025

Statsforvalteren i Innlandet
v/Harald Klæbo

Frivillig vern av skog – høring. Jutulhogget

Gjelder Jutulhogget vest, representerer 65/1 og 61/347.

- §7, pkt. j. gir mulighet til å søke om nødvendig motorferdsel for å utføre vedlikehold på eksisterende bygning, som myndighetene **kan** gi dispensasjon til.

Vedlikehold av eksisterende bygninger gis i §4 pkt. d. **generelt** unntak fra vernebestemmelsen.

Derfor mener jeg at nødvendig vedlikehold som krever motorferdsel, bør ligge under §6. Der det er tilsvarende generelle unntak.

Det går traktorvei fram til bygningen, og det kan beskrives at denne selvsagt må benyttes. Dette tilsvarende som i §6 pkt. b., som gir mulighet for uttransport av vilt med traktor eller ATV langs traktorveier.

- Litt usikkert rundt vernegrensen ifb. med rundkjøring/endestopp av vinterbilvei/traktorvei, kvote 350moh., som stanser ovenfor bygningen. Greit at vernegrensen ikke kommer i konflikt med snuplassen og evt. traseen lenger fram. Kartet er litt grovt, men ber om at dette kan finjusteres etter hvert.

Vennlig hilsen

Johan Grindflek

Fra: ikkesvar@statsforvalteren.no[ikkesvar@statsforvalteren.no]

Sendt: 12.12.2024 11:00:21

Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]

Tittel: Høringsuttalelse, sak nr. 2024/6562

Følgende høringsuttalelse er lagt inn via webskjema:

NAVN : Per Einar Monsen

PÅVEGNEAV : Utvidelse av Furuberget naturreservat i Hamar

E-POSTADRESSE : peinar-m@outlook.com

UTTALELSE : Utvidelse av naturreservatet føler til større belastning på hovedstiene. For hver gang det blåser ekstra, er det stort vindfall. Mange stier er nå uframkommelige. Lengre og lengre trær som i hovedsak står på fjell fører til dette. Så strengt vern utelukker etter hvert allmenheten. Bor og bruker området daglig

LASTOPP :

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår ref.	Deres ref.	Saksbehandler	Dato
24/1845 - 3	4e35a911-dca2-4f86- a951-b13e7f35cd07	Øyvind Fredriksson	10.01.2025

Verneforskrift for Jutulhogget naturreservat - høringsuttalelse Rendalen kommune

Formannskapet har i møte 09.01.2025 fattet følgende vedtak 05/25
Rendalen kommune, formannskapet, vedtar høringsuttalelse for verneforskrift for Jutulhogget naturreservat.

Med hilsen

Øyvind Fredriksson
Utmarkskonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til:
Anne Lise Trøen
Linda Døsen Stubsveen
Kommunedirektøren
Ordføreren

Saksframlegg

Vår ref.: 24/1845 - 2	Dato: 16.12.2024	Saksbehandler: Øyvind Fredriksson
Behandling av saken:		
Saksnr. 05/25	Utvalg Formannskapet	Møtedato 09.01.2025

Verneforskrift for Jutulhogget naturreservat - høringsuttalelse

Rendalen kommune

Kortversjon av saken:

Endring av verneformål i deler av Jutulhogget naturreservat i Alvdal og Rendalen kommuner som medfører at det blir skogvern på ca. 2865 dekar. Dette som en del av ordningen med frivillig vern. Kommunedirektøren foreslår høringsuttalelse til vedlagte forskrift.

Saksopplysninger:

Rendalen kommune har siden 2010 vært med i arbeidsgruppen for Jutulhogget. Arbeidet ble i sin tid ledet av Fylkesmannen i Hedmark og i dag av Statsforvalteren i Innlandet. Begge kommunene og grunneiere er representert i arbeidsgruppa. Hovedoppgavene til gruppa var å bidra inn i arbeidet Statsforvalteren har med å lage en forvaltningsplan og besøksstrategi for verneområdet. I den forbindelse kom temaet opp om utvidet skogvern i området. Dette ønsket grunneierne og meldte inn via Glommen/Mjøsen. Området er deretter undersøkt av feltbiologer som har gitt det en svart høy verneverdi som gir området status som nasjonalt verdifullt og svært viktig. Dersom man også ser på det kvartærgeologiske vil området også være av internasjonal verdi.

Høringsuttalelse:

Generelt ser Rendalen kommune fram til at det blir vedtatt en forvaltningsplan og besøksstrategi for Jutulhogget. Besøksstrategi for området bør tilstrebe å tilrettelegge for ferdsel på en slik måte at man planlegger for og utnytter besøkspotensialet på kort og lengre sikt slik at man har kontroll på- og tilrettelegger for generelle besøk og fremtidig «masseturisme» uten å gå på bekostning av verneformålet og verneverdiene. Man kan gjennom disse to dokumentene tilrettelegge og styre det aller meste av turisme og ferdsel. Dette vil kreve tett dialog med ansvarlige kommuner og forvaltningsmyndigheten opp mot en, evt. flere, reiselivsoperatører. I praksis betyr dette etablering av en form for besøkscenter etablert på et sted som ikke utfordrer vernekravene og samtidig er så attraktivt at det tiltrekker seg alt besøk. Eksempelvis kan dette være et sted/ punkt som kun kan besøkes ved kontrollert innfart/ utfart fra utgangspunkt som ikke er i umiddelbar nærhet av området. Eksempler kan være Aukrustsenteret og Rendalstunet med organisert transport inn og ut av området. Parkeringer bør i så måte forsøkes unngått for å redusere trykk fra fotturister i området. Man ønsker lokal verdiskapning på en god og bærekraftig måte.

§ 1 verneformålet er i henhold til de verneverdiene Rendalen kommune kjenner til i området. Skogvernet vil bidra til et svært godt helhetsinntrykk av Jutulhogget og bygge opp under den fascinerende og spennende historien rundt juvets dannelse. Videre vil vernet ivareta et viktig leveområdet for sårbare, sjeldne og rødlistede arter og i større grad ivareta økosystemet i og rundt hogget. Hensynet til formålet må balanseres godt i besøksstrategien for området samt ivaretas gjennom forvaltningsplan. Det er stort behov for å få disse to dokumentene vedtatt og kjentgjort i kommunene.

§ 2 Avgrensningene er i henhold til innspill fra grunneiere.

§ 3: Vernebestemmelsene er i stor grad standard for verneområder for skogvern.

§ 4:

d) Hva menes med vedlikehold av stier? Kan man rydde, merke og skilte stier?

Sårbarhetskartleggingen og besøksstrategien bør være avgjørende for hvilke stier som vedlikeholdes og hvordan disse forvaltes. Stier som kan vedlikeholdes må avklares med grunneier og brukere i forkant og framgå av kartet og tegnforklaring. Det bør henvises til veier og traktorveier i vernekart slik at dette går tydelig fram for grunneiere og besøkende.

i) Eventueller faste jaktposter bør kartfestes og avmerkes på vernekartet samt framgå i tegnforklaringen. Bestemmelsen er også relativt vag i forhold til hva som menes med forsiktig rydding.

j og k) Det bør henvises til vernekartet i disse paragrafene.

§ 5:

a) Her bør det spesifiseres at det menes 300 m over bakkenivå på toppen av Jutulhogget.

c) bestemmelsen har kommet til som en konsekvens av sårbare og sensitive arters tilhold og hekking i området. Ferdseisforbudet gjelder i den mest sårbare perioden for disse og gjelder kun nede hogget ihht skravert polygon på vernekartet. Flere arter starter hekkeforberedelsene allerede i starten av februar. Egglegging foregår ofte i månedsskiftet mars/april, litt avhengig av værforhold. Rugeperioden varer i 30 - 35 døgn. Disse artene er ikke reirflykttere og er bundet til reirplassen til de blir flygedyktige. For arter som har tilhold her regner man dem som flygedyktige etter 60 dager gamle. Dette tilsier at man må ut i juli for å oppnå dette. Det er viden kjent at arter som kongeørn og hubro er svært sårbare i etableringsfasen i territoriet, kurtisefasen og ikke minst rugeperioden og tidlig ungestadie. Kondisjon og tilgang på byttedyr det enkelte året kan også medvirke til hvor raskt en hekking blir oppgitt. I forvaltningshåndboka for hubro utarbeidet av Statsforvalteren i Nordland beskrives den mest sårbare perioden fra 1. februar til 31. august. Ferdseisforbudet som er foreslått er med bakgrunn i kunnskap man har om sårbare og truende rovfugl. Jutulhogget inngår i den nasjonale intensivovervåkingen av kongeørn og hubro.

Det er få som ferdes nede i hogget i vinterhalvåret da det i stor grad er blokkmark eller steinur og svært vanskelig framkommelig. På vår-vinteren ligger også snøen lenge nede i hogget samt adkomstveien fra Rendalssiden er ofte vårstengt. Det medfører at ferdselsforbudet i praksis får betydning for ferdsel nede i hogget i mai og juni. Kommunen mener at det kanskje må være åpent for at man skal kunne søke om dispensasjon fra forbudet. Med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget støtter kommunen forslaget.

d) Det bør tas inn at bruk av drone og lignende kan omsøkes forvaltningsmyndigheten og tillates ved dispensasjon. Formålet med flygningen vil være avgjørende sammen med tid på året og lokalisering. Det vil for eksempel kunne være aktuelt for kommunene å lage en film fra Jutulhogget og bruke i sin besøksforvaltning. Man kan ikke se at dette er tatt inn i § 7: Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.

e) Jutulhogget er lite egnet som klatreområde da det er svært løse fjell. Imidlertid er tauliner og lignende over hogget været forespurt tidligere og bør tas med i bestemmelsen. Det framgår ikke av vernekartet hvor dette forbudet gjelder. Dette må synliggjøres i kartet og tegnforklaringen.

g) det bør framgå at dette kan tillates gjennom søknad om dispensasjon jf. § 7 f. Dette bør framgå tydelig i forvaltningsplanen. Organisert ferdsel bør og kan tillates på rett plass, med rett formål og til rett tid. Med god forvaltning på området kan man ivareta verneverdiene samtidig som man bidrar til lokal verdiskapning på en bærekraftig måte. Det er viktig med god dialog mellom forvaltningsmyndigheten og kommunene. Når dette er søknadspliktig gjør man aktørene bevisste på de verdiene området har og øker kunnskapsgrunnlaget lokalt.

h) Dette er en kjent utfordring med steinkasting i Jutulhogget, noe man har opplevd ved flere anledninger og som er dokumentert i sosiale medier. Vardebygging er mindre utbredt.

§ 6: Standardbestemmelser for denne type verneområder.

§ 7: Her bør det inn bestemmelser som åpner opp for dispensasjon etter søknad for bruk av drone og lignende samt dispensasjon fra ferdselsforbudet.

c) På enkelte vegetasjonsunderlag vil for eksempel en ATV gi mindre sporskader enn beltegående kjøretøy. Dette gjelder særlig på lavdominert vegetasjon der svinging med beltegående kjøretøy vil volde mer skade. Det er derfor fint at det åpnes opp for denne muligheten.

f) her åpnes det opp for bruk av området til organisert ferdsel. Det er bra når dette gjøres på en bærekraftig måte som ivaretar både verneverdier og lokal verdiskapning. Det at man må søke bidrar til økt lokal kunnskap om området og større bevissthet når man ferdes der.

§ 10. Rendalen kommune mener det har tatt uforholdsmessig svært lang tid med å få vedtatt en forvaltningsplan for området. Kommunen har vært med i arbeidsgruppa siden 2010 og mener en forvaltningsplan for et så unikt område med årlig mange besøkende burde vært prioritert i langt større grad og vedtatt for lenge siden. Ved å ikke ha progresjon i slikt arbeid skaper man også unødig støy og manglende tillit.

Rendalen kommune har ingen kommentarer til endringene i forskriften til det kvartærgeologiske vernet jf. side 35 - 37 i høringsnotatet.

Kommunedirektørens innstilling:

1. Rendalen kommune, formannskapet, vedtar høringsuttalelse for verneforskrift for Jutulhogget naturreservat.

Formannskapet 09.01.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 6 stemmer (100%) - Ap 2, H 1, SP 2, SV 1

Mot: 0 stemmer (0%)

<i>Inhabile</i>	<i>Varamedlem</i>	<i>Merknad</i>
<i>Linda Døsen Stubsveen</i>		

Vedtak

Rendalen kommune, formannskapet, vedtar høringsuttalelse for verneforskrift for Jutulhogget naturreservat.

Sølven
verneområdestyre

Postadresse
Postboks 987
2604 Lillehammer

Besøksadresse
Rendalen kommune
Bergset
2485 Rendalen

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 62 55 11 86
fminpost@fylkesmannen.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/solen>

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Saksbehandler Hilde Nystuen

Vår ref. 2024/12621 432.1

Deres ref. 2024/6562 Dato 13.01.2025

Høringsinnspill - frivillig vern av skog - verneplan - Jutulhogget - Furuberget - Øyen naturreservat - Sølven verneområdestyre

Sølven verneområdestyre viser til høring på frivillig vern av skog i Jutulhogget. Verneområdestyret drøftet høringsforslaget i styremøte 7. januar og har følgende innspill:

Verneområdeforvalter har gjennom flere år deltatt i arbeidet med utarbeidelse av forvaltningsplan og besøksstrategi for Jutulhogget, i samarbeid med Statsforvalteren i Innlandet og tidligere Fylkesmannen i Hedmark, og kjenner området godt. Dette arbeidet ses også i sammenheng med besøksstrategien for Sølven LVO, hvor begge strategiene blant annet har Rendalstunet som hovedinformasjonspunkt, i tillegg til et punkt i Alvdal for Jutulhogget.

Sølven verneområdestyre er positive til forslaget til ny verneforskrift for Jutulhogget vest. En ny og oppdatert verneforskrift, og spesielt bestemmelsene rundt ferdsel, vil gi en helhetlig forvaltning av området og bedre forutsetning for å forvalte området på en bærekraftig og god måte framover - som ivaretar verneverdiene og samtidig gir grunnlag for en god besøksforvaltning. Området har et stort potensiale for økt antall besøkende og det er viktig at det legges en god besøkstrategi framover for å ivareta verneverdiene og kanalisere og styre ferdsel dit det tåles. Dette arbeidet er det viktig at kommunene samhandler godt om. En ny verneforskrift vil også bli et bedre grunnlag for utarbeidelse av en god forvaltningsplan og besøksstrategi. Det er ønskelig at forvaltningsplan og besøksstrategi ferdigstilles så fort verneforskriften er vedtatt.

Jf. høringsbrevet og høringsdokumentet gjør Statsforvalteren i Innlandet de berørte kommunene oppmerksom på at de kan gi tilbakemelding på om de ønsker å få tildelt forvaltningmyndighet for de nye verneområdene. Forvaltningmyndigheten fastsettes gjennom forskriften når områder vedtas vernet. Jf. brev fra Miljødirektoratet datert 4. desember 2014 beskrives betingelsene for å få tildelt forvaltningmyndighet for verneområder til kommunene: *Kommunene må blant annet ha kapasitet og kompetanse til oppgaven. Hvis kommunen takker ja til å være forvaltningsmyndighet, må den påta seg å*

Sølen verneområdestyre

forvalte alle verneområder i kommunen unntatt områder som er delt mellom flere kommuner, er Ramsarområder eller områder som forvaltes av verneområdestyrene. Jutulhogget NR ligger i to kommuner; Rendalen kommune og Alvdal kommune. Sølen verneområdestyre er i dag forvaltningsmyndighet for Sølen LVO, Fuggdalen NR og Steinfjellet NR og har forvaltningsknutepunkt i kommunehuset i Rendalen. Ettersom Jutulhogget NR ligger i to kommuner og geografisk nært de områdene som Sølen verneområdestyre forvalter, er det naturlig at eksisterende verneområdestyre utvides til også å ha forvaltningsmyndighet for naturreservatet. Sølen verneområdestyre er positive til dette og ønsker å foreslå at forvaltningsmyndigheten for Jutulhogget legges til Sølen verneområdestyre, som utvides med to representanter fra Alvdal kommune, og evt. en representant fra fylkeskommunen på de sakene som gjelder Jutulhogget. Sølen verneområdestyre har god erfaring med forvaltningsmodellen og anbefaler at Jutulhogget NR også legges inn under samme forvaltningsmodell.

Verneområdeforvalter har siden 2007 jobbet med lokal forvaltning av verneområder, og sitter i dag lokalt samlokalisert med administrasjonen i Rendalen kommune. Erfaringen er at det gir muligheter for god dialog med lokale interesser og kjennskap til lokale forhold som kan være viktig i forvaltningen. Nå som besøksstrategi er i avsluttende fase for Sølen LVO, er det også kapasitet til å følge opp Jutulhogget etter hvert. Men det er ønskelig at Statsforvalteren i Innlandet også bistår i arbeidet med å få slutført forvaltningsplan og besøkstrategien.

Med hilsen

Hilde Nystuen
verneområdeforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.